

Balıkçı gemisinin satışından elde edilen hasılatın Gelir Vergisi matrahına dahil edilip edilmeyeceği hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	GELİR VERGİSİ KANUNU
Özelge no	46480499-120.02.02[2014/1464]-108
Tarih	25.12.2014

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

BALIKESİR VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

(Mükellef Hizmetleri Grup Müdürlüğü)

Sayı : 46480499-120.02.02[2014/1464]-108

25/12/2014

Konu : Balıkçı gemisinin satışından elde edilen hasılatın Gelir Vergisi matrahına dahil edilip edilmeyeceği

İlgide kayıtlı özelge talep formunuzda, 2001 yılında inşa ettirdiğiniz balıkçı gemisini on iki yıl sonra sattığınız belirtilerek, satış hasılatınızın gelir vergisine tabi olup olmadığı konusunda Başkanlığımızdan görüş talep edildiği anlaşılmaktadır.

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 52 nci maddesinde, "Zirai faaliyetten doğan kazanç zirai kazançtır.

Zirai faaliyet; arazide, deniz, göl ve nehirlerde, ekim, dikim, bakım, üretme, yetiştirme ve ıslah yollarıyla veyahut doğrudan doğruya tabiattan istifade etmek suretiyle nebat, orman, hayvan, balık ve bunların mahsullerinin istihsalini, avlanmasını, avcılar ve yetiştiricileri tarafından muhafazasını,

taşınmasını, satılmasını veya bu mahsullerden sair bir şekilde faydalanılmasını ifade eder.

Bazı nebat ve hayvan nevilerinde istihsalin doğrudan doğruya arazi üzerinde yapılmaması zirai faaliyetin mahiyetini değiştirmez. ..." hükmü yer almaktadır.

Aynı Kanununun 53 üncü maddesinde, çiftçilerin elde ettikleri zirai kazançların bu Kanunun 94 üncü maddesine göre hasılatları üzerinden tevkifat yapılmak suretiyle vergilendirileceği; ancak 54 üncü maddede yazılı işletme büyüklüğü ölçülerini aşan çiftçiler ile 53 üncü maddede yazılı diğer şartları taşıyan çiftçilerin kazançlarının gerçek usulde tespit olunarak vergilendirileceği hükme bağlanmıştır.

Yine aynı Kanunun 54 üncü maddesinde zirai kazancın gerçek usulde tespiti bakımından bir takvim yılı içinde dikkate alınacak işletme büyüklüğü ölçüleri belirlenmiştir. Buna göre balıkçılıkta dikkate alınacak işletme büyüklüğü ölçüsü söz konusu maddenin (B) bendinin 2 nci grubunda "Denizlerde yapılan balık avcılığında toplam tekne boyu 20 metre" olarak belirlenmiştir.

Mezkur Kanunun "Zirai İşletme Hesabı Esasına Göre Hasılat" başlıklı 56 ncı maddesinde ise, zirai işletme hesabı esasına göre hasılatın nelerden oluştuğu belirtilerek, aynı maddenin 5 inci bendinde, amortisman tabi iktisadi kıymetlerin (Zirai istihsalde kullanılan gayrimenkuller hariç) satılması halinde Vergi Usul Kanununun 328 inci maddesine göre hesaplanan hasılatında dahil edilmesi gerektiği hüküm altına alınmıştır.

6102 sayılı Türk Ticaret Kanununun 931 inci maddesinde; tahsis edildiği amaç, suda hareket etmesini gerektiren, yüzme özelliği bulunan ve pek küçük olmayan her aracın, kendiliğinden hareket etme imkanı bulunmasa da gemi sayılacağı hükme bağlanmıştır.

21/12/1999 tarihli ve 23913 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 4490 sayılı Türk Uluslararası Gemi Sicili Kanununun 2 nci maddesinde, bu Kanunda geçen gemi kavramının ticari amaçla kullanılan her türlü yük, yolcu ve açık deniz balıkçı gemilerini ifade ettiği, aynı Kanunun 12 nci maddesinde ise bu Kanun uyarınca oluşturulan Türk Uluslararası Gemi Siciline kayıtlı gemilerin ve yatların işletilmesinden ve devrinden elde edilen kazançların gelir ve kurumlar vergileriyle fonlardan istisna olduğu hüküm altına alınmıştır.

Dięer taraftan, konu hakkında 30/04/2007 tarih ve 26482 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 1 Seri No.lu Kurumlar Vergisi Genel Teblięinin "5.12.1.1 Yasal düzenleme ve istisnanın kapsamı" başlıklı bölümünde; "4490 sayılı Türk Uluslararası Gemi Sicili Kanunu ile 491 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 5266 sayılı Kanunun 3'üncü maddesiyle değişik 12'nci maddesinin birinci fıkrasında, "Bu Kanun uyarınca oluşturulan Türk Uluslararası Gemi Siciline kayıtlı gemilerin ve yatların işletilmesinden ve devrinden elde edilen kazançlar, gelir ve kurumlar vergileriyle fonlardan istisnadır." hükmü yer almaktadır.

Buna göre, 4490 sayılı Kanunla oluşturulan Türk Uluslararası Gemi Siciline kayıtlı gemilerin ve yatların işletilmesinden elde edilen kazançlar, faaliyetin gelir vergisi mükelleflerince (dar mükellefler dahil) yapılması halinde gelir vergisinden, kurumlar vergisi mükelleflerince (dar mükellefler dahil) yapılması halinde kurumlar vergisinden; Türk Uluslararası Gemi Siciline kayıtlı gemilerin devrinden elde edilecek kazançlar da gelir ve kurumlar vergisinden istisna olacaktır.

Ayrıca, mükellefiyet durumunuzla ilgili yapılan sorgulama neticesinde, sahip olduğunuz 21 metre uzunluğundaki balıkçı gemisiyle balıkçılık faaliyetinde bulunduğunuz ve bu çerçevede gerçek usulde zirai kazanç mükellefi olduğunuz anlaşılmıştır.

Yukarıda yer alan hüküm ve yapılan açıklamalar çerçevesinde, sahip olduğunuz geminin satışından elde edilen hasılatın, geminizin 4490 sayılı Kanun uyarınca oluşturulan Türk Uluslararası Gemi Siciline kayıtlı olması halinde, gelir vergisinden istisna edilmesi; aksi takdirde ise bahse konu gemi satışından elde edilen kazancın, 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 56 ncı maddesi kapsamında zirai kazancınıza dahil edilerek vergilendirilmesi gerekmektedir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026